

ተዘዝዞ

ንባባት፡ ማቴ 5፡17-19፥ ዘዳግም 4፡1-9።

ተዘዝዞ ሓደ ካብቲ ቀንዲ ኣብ ጊዜ ጾም ግ ክንገላበሎን ክንፍጽሞን ዘሎና ንቅድስና ሕይወትና ዓቢ ተራ ዘለዎ ሞራላዊ ግዴታን ኣምላኽ ዝደልዮን እዩ። ቅ. መጽሓፍ ብምልኡ ኣብ ምእዛዝን ዘይምእዛዝን ዝተፈጸመ ዝነግር እዩ እንተ ባልና ምግናና ኣይኮነን። ቀዳሞት ወለድና ኣዳምን ሔዋንን እታ ቀዳመይቲ ትእዛዝ ዝተሞህቡሎም ክሕልዉ ብዘይምኽአሎም ንኹልና ደቂ ሰብ ድሕነትና ብቐሊል ክኸውን ከምዘይክእል ገሮሞ። ሞት ወልድ እግዚአብሔር ኣምጺኡ።

ድሕሪ ውድቀት ብምሉኡ ታሪኽ ደቂ ሰብ ርብርብ ኣብ ምእዛዝን ዘይምእዛዝን እዩ። ኣምላክ ንትእዛቱ ክሰምዑ ክነግር ደቂ ሰብ ክኣብዩ ዘመናት ሓሊፉ። ብኣፍ ነብያቱ ገሩ “ተመለሱ ካብ ሕጊ ኣምላኽ ወጺእኩም ኣሎኹም እናበለ ነገሩ። ዝገደደ ንልኡኽት ኣምላኽ ንመብዝሕትኦም ኣይትረብኹና ካብ ዘሎናዮ ሰናይ ሕይወት ኣይትሃውኹና ኢሎም ቀቲሎምም ኣስዲዶምም። ከም ብዓል ኤርምያስ፡ ኢሳያስ፡ ሕዝቅኤል ወዘተ ኩሎም ንህዝቢ ቃል ኣምላኽ ክነግሩ ትእዛዛቱ ክሕልዎ ክነግሩ ተላኢኹም። ብዙሓት ካብ ነብያት ኩነታት ህዝቦም ይፈልጡ ስለ ዝነበሩ ኣምላኽ ካልእ ክልእኽ ለሚኖም ምኽንያቱ እቲ ህዝቢ ወዲቕዎ ዝነበረ ይፈልጡ ስለ ዝነበሩ ኣይሰምዑናን እዮም ወይ እውን ኣነ ብቐዶ ኣይኮንኩን ይብሉ። ኣምላኽ ግን ምሳኻ ኣሎኹ ኪድ እናበለ ኣብ ምኽባር ሕጊ ኣምላኽ ክምለሱ ይልእኩም ነሩ። ዮናስ ነብይ ኣብ ሰብ ነነዌ ክልኣኽ ኣይደለየን ምኽንያቱ መጀመርያ ኣረመን ህቢ እዮም ከምኡ ኩሎ ሕይወቶም ካብ ሕጊ ኣምላኽ ዝወጸ ኩሎ ክፍኣት ክገብሩ ድሕር ዘይብሉ ነሮም። ኣምላኽ ግን ኪድ ክድሕኑ ንገሮም ኢልዎ። ብርግጽ ካብ መገድን ትእዛዝን ኣምላኽ ዝወጹ እዮም ነሮም እንተ ኹን ኣምላኽ ንሶም እውን ክንገሩ ይደልዮም። ከም ዮናስ ዝሓሰበ ዘይኮነ ካብ መገዲ ክፍኣት ተነሲሖም ተመሊሶም እቲ ክወርዶም ዝነበሮ ቅጽዓት ከኣ ምሒርዎም። ኣምላኽ ኩሎ ጊዜ ኣብ ሕጉን ትእዛዙን ክንምለስ ምስ ደለየ እዩ።

ኩሎም ነብያት ኣብ ኣምላኽ ክንምለስ ከሎና ሕጉን ትእዛዙን ክንሕሉ ከሎና ሰላም ፍቕሪ ልዕሊ ኹሎ ምትእምማን ከም ዘሎ ነገሮም። ንሕጊ ኣምላኽ ዘፍርስ ጥፍኣትን ስደትን ውርደትን እዩ ዕጭኡ። ከምቲ ህእቢ እስራኤል ንሕጊ ኣምላኽ ምስ ሓደገ ስደት ንባቢሎን፡ ጥፍኣት ብኣሲራውያን ዝወረዶ ንሕና እውን ክብ መገድን ሕግን ኣምላኽ ክንወጽእ ከሎና ዕጫና ካብኣም ዝተፈለ ኣይኮነን። ከም ነብያት ኮይና ቤተ ክርስቲያን ብኣፍ ኣቡናታን ካህናታን ገራ ተመለሱ ሕጊ ኣምላኽን ትእዛዙን ስምዑ ትብለና ኣላ።

ኣብ ሓዲስ ኪዳን ምልስ ኢልና እንተ ረኣና ቀንዲ ምኽንያት ምምጻእ ኢየሱስ ክርስቶስ ንዝጠፍኡ፡ ነቶም ብሰንኪ ኃጢአት ካብ ኣምላኽ ርሒቑም ዝነበሩ ደቂ ሰብ ክመልስ እዩ። እንተ ኹን ንኢየሱስ እውን ሰባት ብብዘመኑ ክቕበልዎ ክኣምንዎ ኣጸጊምዎም። ኢየሱስ ነቶም ከለይዎ ክፈልጥዎ ዘይክኣሉ መን ትብሉኒ ኢልዎም። ንኢየሱስ ምፍላት ማለት ኣብኡ ምእማን ንሕጉን ትእዛዙን ምቕባል ማለት እዩ። ዳርጋ መብዝሕትኦም ነቲ ንሱ ዝበሎም ክቕበሉ ኣብዮም በዚ ኸኣ ኣብ ሞት ኣብጸሖሞ። ኣብዚ እውን ዝገብርዎ ኣይፈልጡን እዮም እሞ ምሓሮም እናበለ ምእንቲ ቀተልቱ ጸልዩ።

ሙሴ ኣብ ብሉይ ኪዳን ኢየሱስ ሓደ ካብቲ ዘመሳስሎም ክልቲኦም ሓደ ዓቢይ ሞራላዊ ነገር የልዕሉ፡ ተዘዝዞ። ብኹሎ ልብኻን ሕልናኻን ኃይልኻን ንኣምላኽ ሰሚዕካ ምኽኣል። ሙሴ ነዚ

ከምሕጻን እንከሎ “ነቲ ዓይንኹም ዝረአዮ ነገር ከይትርስዎ ብኹሉ መዓልታት ሕይወትኩም ድማ ካብ ልብኹም ከይወጽእ ንርእስኹም ተጠንቀቑ ነፍስኹም ሓልዉ፤ ንደቕኹምን ንደቂ ደቕኹምን መሃርዎም” (ዘዳግ 4:9) ይብሎም። “ስማዕ እስራኤል” ክብሃል እንከሎ ንድላይን ትእዛዝን አምላኽ ክገክሩ ምእንቲ እዩ። ሎሚ ንሕና ኣብዚ ቅዱስ ዘመነ ጸም ዘሎና ኣብ ልብና ምልስ ኢልና ከመለኹ ሕጊ አምላኽን ቤተ ክርስቲያንን እሰምዕ ዘሎኹ ኢልና ንርእስና ክንሓትት እዋኑ እዩ።

ቅ. ፍራንቲብስኮስ ብዓል ሰይልስ ንብምልኡ መንፈሳዊ ሕይወት ብሓደ ቃል ኻገልጸ እንከሎ፡ “ተአዘዝ” ይብል። እግዚአብሔር ካልእ ነገር አይሓተናን እዩ። ሕይወትና ብምልኡ ኣብ ተአዘዝ ከተኩር ከም ዘለዎ ዝነግር እዩ። ኣብዚ ግን ተአዘዝ ክብሃል እንከሎ ኣብ ተጽዕኖ ወይ ኣብ ፍርጊ ዝዘምበለ ዘይኮነስ ኣብቲ ድላይ አምላኽ ክንሰምር ከሎና ጥራሕ እዩ ጣዕሚ ሕይወት ዝርድኣና ነዚ ክንገብር ከሎና ንእዘዝ ኣሎና ማለት እዩ።

ንትእዛዛት ምሕላው ኣብሓቀኛ ርክብ ምስ አምላኽ ከም ዝህልወና ይገብረና። መንፈስ ቅዱስ ንዝገለጸልና ክንሰምዕ ከሎና ናይ ጸጋታቱ መጋበሪታት ኣብዛ እንዓለም ከም እንኸውን ይገብረና። ቃል ንቃሉ ተአዘዝ ክብሃል እንከሎ ንእዝንኻ ጽን ኣቢልካ ነቲ ካልእ ዝብሎ ምስማዕ እዩ። ምስ አምላኽን ምስ ቤተ ክርስቲያንን ሓድነት ክህልወና ንትእዛዛት አምላኽን ንትምህርቲ ቤተ ክርስቲያንን ክንሰምዕ ኣሎና።

ኩሎም ኣብ ጊዜ ጸም እንገብሮም፡ ጸም ምጽዋት ጸሎት ንትእዛዛት አምላኽን ነቲ ብመንፈስ ቅዱስ ዝተገልጸልና ክንእዘዝ ምእንቲ እዩ።

1. ጸም ንርእስናን ድለታትና ክንቆጻጸር እሞ ነቲ ካልእ ዝንባሌታት ከይንሰምዕ እሞ ንሕጊ አምላኽ ከይነፍርስ ይሕግዘና። ጸም ልጓም ነፍስና እዩ፤ ንአምላኽ ጽን ኢልና ክንክእል እሞ ንሥጋውን ዓለማውን ስምዒትና ቦቲ አምላኽ ዝደልዮ ክንመርሕ ዝሕግዘና መጋበሪ ድሕነትና እዩ። ጸም ንርእስኻ ክተለሊ ኣበይ ገጽካ ትጉዓዝ ከምዘሎኻ ዝነግር፤ ንአምላኽን ሰብን ክሰምዕ ዝሕግዝ ዓቢ መጋበሪ እዩ። ኩሎም ቅዱሳን ጥቅሙ ኣለልዮም ይጸሙ ነሮም። ንርእስኻ ካብቲ ዝደልዮ ምግታእ፤ ንኻልእ ጽን ምባል፤ ሕሹኽታ አምላኽ ከም እንሰምዕ ይገብረና። ኢየሱስ መልክዕ ጸምና ክነግረና እንከሎ “ክትጸውም ከሎኻ ከም ዝጸምካ ነቲ ብሥወር ዘሎ ኣቦኻ ደኣ እምበር ንሰብ ምእንቲ ኸይተርኢ ርእስኻ ቅባእ፤ ገጽካውን ተሓጸብ። እቲ ብኅቡእ ዚርኢ ኣቦኻ ድማ ብግልፊ ኪፈድየካ እይ” (ማቴ 6:17-18) ይብላና።

2. ምጽዋት ካብቲ ንብጻይና ከም ነፍስና ክንፈቱ ካብ ዝብል ዝወጽእ እዩ። ምጽዋት ካብ መስዋዕቲ ይዓቢ። ካብ ልቢ ዝተበገሰ ምጽዋት ኣብቲ አምላኽ ዝገበርልካ ርኢኻ ምኽኣል ዝተበገሰ እዩ። ዝምጽውት ፍቕሪ አምላኽን ብጻይን ርእዩ ዝኽኣለ ጥራሕ እዩ። ናይ እምነትና ተግባራውነት ኣብቲ እንምጽውቶ እዩ ዝርኣ። ምጽዋትና ኣብ ጥቅምን ናእዳን ዝተመስረተ ክኸውን ኣይግባእን ከምኡ እንተ ኹን ዓስቢ የብልናን። ክጸውም ከሎኻ ይብላና ኢየሱስ “፩ያ ብሰብ ኸትርኣዩ ኢልኩም ጽድቕኹም (ጸምኩም) ከይትገብሩ ተጠንቀቑ። ፪ይ ክትምጽውት ከሎኻ የማነይትኻ እትገብሮ ጸጋመይትኻ ኣይትፍለጠ እቲ ብሥወር ዚርኢ ኣቦኻ ድማ ብግልጺ ኪፈድየካ እዩ ይብላና (ማቴ 6:3-4)።

3. ጸሎት ንአምላኽ ከም እነፍቅርን ብዘይምእዛዝና ንእኡ ካብ ዘሕዝን ከም እንርሕቕ ይገብረና። ጸሎት ኣብ ትምህርቲ ክርስቶስ ከም ዝተመሃርናዮ “ሓሳብካን ልብኻን ናብ አምላኽ ገጽካ ምልዓል፤ ወይ ከኣ ካብ አምላኽ ሠናይ ነገር ምልማን ማለት እዩ” (ቅ. ዮሐንስ ዘደማስቆስ፤ ሓ/ት/ክ 2559)። ጸሎት ክብሃል እንከሎ እቲ ምሉእ ሰብ ምስ አምላኽ ክዋሳእ እንከሎ ዝገብሮ

ፍጻሜ እዩ። ጸሎት ዓቢ መጋበሪ ከም ዝኾነ ከርድኣና ኢሉ መድኃኒና “ኣብ ፈተና ከይትኣትዎ ጸልዩ ይብለና። ከምኡ ኩሉ ጊዜ ብፍላይ ተፋ ከይቆረጹ ክጸልዩ ንኣዋርያቱን ንኣናንን ነጊሩ (ሉቃ 18:1) ምስላ ሓንቲ መበለትን ዓመጸኛ ፈራድን ክነግርም እንከሎ። ቅ. ጳውሎስ ጥቕምን ኣድላይነት ጸሎት ኽገልጽ እንከሎ “ብኹሉ ጸሎትን ልማኖን ኩልሳዕ ብመንፈስ ቅዱስ ጸልዩ፡ ስለዚ ኽኣ ተስፋ ከይቆረጽኩም ስለ ኹሎም ኣመንቲ ኣብ ጸሎት ተጸመዱ። ምእንታይውን ክዛረብ ከሎኹ ነቲ ምሥጢር ወንጌል ብትብዓት ክነግር ቃል ኪወሃበኒ ጸልዩ” (ኤፈ 6:18-19) ይብል። ጸሎት መሣርያ ክርስትያን እዩ ስለዚ ክንጽሊ ምስ ኣምላኽ ክንዛረብ ቀንዲ መጋበሪ ድሕነትና ስለ ዝኾነ ከይጸለና ወላ ሓንቲ ደቂቕ ክንሓልፍ የብልናን።

ምእዛዝን ዘይምእዛዝን ዘለዓለማዊ ሳዕቤን ኣለዎ። ኣብዚ ምድሪ ከሎና ብዝገበርናዮ ኢና እንፍረድ፡ ፍርድና ከከም ዝገበርናዮ እዩ ዝውሃበና። ኣብ ዓለም ክትነብር ከሎኻ ነቲ ዝኣዘኩኻ/ኺ ፈጸምካዶ/ኪዶ እናበለ ክሓተና እዩ። ወንጌል ነዚ ከብርሃልና ኢሉ ኣብ ማቴ 5:17-19 “ካብዘን ናእሽቱ ትእዛዛት ሓንቲ ዘፍረሰ ከምኡውን ንሰብ ዝመሃረ ኣብ መንግሥተ ሰማያት ንእሽቶ ክብሃል እዩ። እናፈጸመ ዝምህር ግና ኣብ መንግሥተ ሰማያት ዓቢይ ኪብሃል እዩ” ይብለና። ኣሕዋተይ ሎሚ እዩ ዕድልና ዓስቢ ዘልኦ ፍርዲ ክንቅበል ዘኽእለና፡ ንመርሖ ዘሎና ሕይወት ከመይ ዝበለ እዩ ንርእዮ እሞ ዝጎደለ እንተሎ ነመዓራርዮ ምኽንያቱ ጽባሕ ንግሆ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ምስ ቆምና ምኽንያትና ዘምጻእና እንተ ኣምጻእና ዋጋ የብሉን። ነገሩ ጊዜ ከሎካ ጊዜ ኣይትጸበ እዩ።

ሳዕቤን ዘይምእዛዝ ቀዳሞት ወለድና ኣዳምን ሔዋንን ንዝተዋህቦም ትእዛዝ ብዘይም ምሕላዎም ንኹልና ደቂ ሰብ ብዘይ ማርያም ክንረኽቦ ዝነበረና ዘለኣለማዊ ሕይወት ብቐሊል ከምዘይንረኽቦ ገርምና። ሰይጣንን ሰለስተ ርብዒ መላእኽት ብዘይምእዛዘም ካብ መንግስተ ሰማይ ተሰጉን። እምብኣር ትእዛዝ ክፈርስ ወይ ክሕሎ እንከሎ ሳዕቤን ኣልኦ ዝብል ኣብሃህላ ተረዲእና ትእዛዛት ኣምላኽን ቤተ ክርስትያን ከምቲ ኣምላኽ ዝደልዮ ክንሕሉ ትሑዛት ኢና።

ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ኣብ መንበረ ፍርዲ ምስ ቀረብና ብምእዛዝናን ብዘይምእዛዝናን ኢና እንሕተት። ነቶም ትእዛዝ ኣምላኽ ኣኽቢሮም ነቲ ኣምላኽ ዝገለጸሎም ብምስማዕ ቅነዕ ሕይወት ዝመርሑ ዘለዓለማዊ ሕይወት ነቶም ዘይሰምዑ ግን ዘለዓለማዊ ኩነኔ ከም ዝፍረዶም ኢየሱስ ኣነጺሩ ምሂሩ እዩ (ማቴ 25:31-ፍ)። እሞ ሎሚ ንኣምላኽ ንእዘዞዶ ኣሎና ወይስ ካብ ትእዛዛቱ ርሒቕና ኣሎና።

ብርግጽ ተኣዝዞ ንኹልና ቀሊል ኣይኮነን፡ ኩልና ካብ ትእዛዝ ክንሃድም ሰሚዕና ከምዘይ ሰማዕና ኮና ክነብር ኢና እንደሊ። ወንጌላውያን ከም ዝነግሩና ኣብ ሕይወት ኢየሱስ እንተ ረኣና ኩሉ ጊዜ ንድምጺ ሰማያዊ ኣብኡ ክሰምዕ እሞ ክእዘዝ ንርእዮ። ኣብ ርእስና እንተ ረኣና ግን ዝተሓላለኸን ማእለያ ዘይብሉ ምኽንያታት እናፈጠርና ንትእዛዛት ኣምላኽን ቤተ ክርስትያን ክነፍርስ ንውዕል ኣሎና። ብዙሕ ጊዜ ትእዛዛት ክነፍርስ እንከሎና ንኻልኦት እምበር ንኣይ ከምዘይምልከት ገርና ኢና እንሓስብ። እንተ ኾነ እቲ ሓቀኛ እምነት ዝብሃል መጻዕብ ንትኣዝዞ እዩ።

ጉዕዞ ጸም ፱ ንኢየሱስ ነቲ ብምሉእ ድለቱ ንሰማያዊ ኣብኡ ዝተኣዘዘ ከም እንረክብ ይገብረና። ቅ. ልቢ ኢየሱስ ተኣዛዛይ ልቢ እዩ ነሩ፡ እዚ ማለት ከኣ ብምሉእ ነቲ ቅዱስ ድላይ ክእዘዝ ሕራይ ዝበለ እዩ። ሎሚ እምብኣር ኣብ ውሽጥና ኣቲና ነቲ ክኣል ኩሉ ኣምላኽ ብምሉእ ልብናን ሕልናና ድለትናን ክንእዘዞ እንጽዕረሉ እሞን እዩ።

አምላክ ሎሚ እውና ቃላተይን ትእዛዛተይን እንተ ሓሊኹም እነ አምላኩም ንሱም ከአ ህበይ ክትኮኑ ኢኹም ይብለና አሎ። ሎሚ አብዚ ቅዱስ እዋን ንቃል አምላክ ዝሰምዕ ንትዛዛቱ ዝሕሉ ልቢ ክንፈጥር እዋን ጉዕዞ ሰማይና ክነጸብቕ ኣብ እንንገረሉ ዘሎና እዋን ሕይወትና ክንቅይር ፍቓደኛታት ንኹን። ንአምላክ እንተ ሰማእናን ትእዛዛቱ እንተ ሓሎናን ጥራሕ ኢና ናቱ እንኸውን።

ዘመና ንትእዛዝ አምላክ ክቅይር ኢሉ ዝጽዕር እዩ ዝመስል። ህጊ ተፈጥሮ ከምኡ ሰባት ዘይተፈጥርዎ ኸኮኑ ዝጽዕሩሉ፣ መሰረታዊ ሕጊ ሕብረተ ሰብን ተፈጥሮን ክንቅይር ዝተተሓሓዘናዮ ኢና እንመስል ብሓቂ በዳሂ እዋን ኢና ዘሎና። ካብ ዓሰርተ ትእዛዛት ጀሚርና ኩሉ ሕጊ አምላክ ንጥህሶ አሎና ይቕረ ይበለና እምበር አንፈት ጉዕዞ ዓለምናስ ንጥፍአት ዝዓለመ እዩ ዝመስል። ጸሎት ንግበር ርእስና ንሓድስ ኣብ አምላክ ንመለስ ሽዑ ኩሉ ክቕየረልና እዩ።

አምላክ ቃሉ እንሰምዓሉ፣ ሕጉን ትእዛዛቱን እንኸብረሉ ልቦናን ጸጋን ይዓድለና።

ቅዱስ ጉዕዞ ጸም ፵ ይግበረልና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ